

på tilfældigheder, om skifteretten får oplysning om bortadoptioner i arveladers slægt. Medarvinger vil ofte ikke have kendskab til, at arveretsforbehold kan tages, og vil derfor ikke have anledning til at oplyse skifteretten om, at et medlem af slægten er bortadopteret. I disse tilfælde er der en nærliggende risiko for, at skifteretten slet ikke bliver bekendt med forbeholdet. Hvis der foreligger oplysninger om bortadoption, bør skifteretten formentlig ved forevisning af adoptionsbevilling sikre sig, at arveretten efter den virkelige slægt ikke er bevaret. Dette vil ofte være forbundet med store praktiske vanskeligheder og kan give anledning til ulemper for adoptivforældrene og adoptivbarnet, som måske er uden kendskab til adoptivforholdet. I praksis er det således ganske tilfældigt, om et arveretsforbehold bliver oplyst for skifteretten og dermed tages i betragtning ved boets deling.

Hertil kommer, at adgangen i de få tilfælde, den anvendes, kan skabe usikkerhed og uklarhed om retsstillingen for den virkelige slægt. Forbeholdet begrænses ikke til en del af slægten, men når et barn bortadopteret, vil medlemmer af den naturlige slægt, der ikke har haft med adoptionen at gøre, gå ud fra, at der er sket det fulde familieskifte, som er lovens hovedregel, og indrette deres testamentariske bestemmelser herefter. Efter den gældende praksis vil kun de personer, der skal samtykke i adoption eller afgive erklæring om adoption, vide, om der er fremsat begæring om arveretsforbehold. Derimod vil hele den del af den virkelige slægt, som ikke skal samtykke eller afgive erklæring, men som adoptivbarnet arver efter loven, hvis der tages forbehold, være uden viden om dette forbehold. Det drejer sig om bedsteforældre, søskende og deres børn og børnebørn, morbrødre, mostre, farbrødre og fastre. Særlig for bedsteforældre, hvis testationskompetence kan være begrænset på grund af det bortadopterede barns stilling som tvangsarving, vil det være meget uheldigt, hvis de har truffet testamentariske dispositioner ud fra urigtige forudsætninger om arveforholdene.

Også for sidelinjen kan manglende viden om arveforholdene have betydning, fordi man i tillid til, at barnet er bortadopteret og derfor ikke længere arveberettiget, kan have

undladt at oprette testamente, der udelukker barnets arveret.

Hvis adgangen til at tage arveretsforbehold bibeholdes, må det overvejes at give regler for, at der skal gives visse medlemmer af den virkelige slægt underretning om, at forbehold er taget, hvis der ikke ligefrem bør indhentes samtykke fra dem til forbeholdet. Dette gælder under alle omstændigheder de personer, barnet er tvangsarving efter, men i og for sig er enhver afgrænsning af den personkreds, der bør have underretning, vilkårlig, og et krav om, at den samlede virkelige slægt skal have underretning eller give samtykke, vil give anledning til betydeligt administrativt besvær.

Det kan endvidere anføres, at der siden adoptionsloven af 1956 er sket ændringer i de arveretlige regler, der gør det ubetænkeligt at henvise den naturlige slægt til i stedet for at anmode om et forbehold i bevillingen at oprette testamente, hvis den ønsker at begunstige det bortadopterede barn. Ved arveloven i 1963 er testationskompetencen blevet udvidet, og man kan nu, selv om man har tvangsarvinger, råde over halvdel af sit bo til fordel for fremmede. Der vil herefter kun være to tilfælde, hvor man ikke ved testamente kan give det bortadopterede barn samme arvepart, som det ville have fået som legal arv, hvis der havde været taget forbehold. Det gælder, hvis adoptivbarnet er eneste livsarving og den af de virkelige forældre, der er afgået ved døden efterlader sig en ægtefælle foruden barnet. I den anden situation, hvor arveladeren er en af adoptivbarnets bedsteforældre, er forudsætningen også, at adoptivbarnet er eneste livsarving efter arveladeren, og at arveladeren efterlader sig en ægtefælle foruden barnet. I disse to situationer ville barnet legalt arve 2/3, hvis der var taget forbehold, medens der ved testamente kan tillægges 1/2.

Hertil kommer, at skattedepartementet har oplyst, at børn, der er bortadopteret, svarer arveafgift af arv efter den virkelige slægt efter samme regler, som om det ikke var bortadopteret, uanset om der er taget arveretsforbehold eller ej.

Det tilføjes, at der både i Sverige og Norge gælder regler om fuldt familieskifte også på det arveretlige område, uden at der er adgang til at forbeholde arveret for adop-